

1 Δεκεμβρίου 2018

Η Γερμανία και οι κλεμμένοι θησαυροί

/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις

Η επιστροφή κλεμμένων καλλιτεχνικών θησαυρών από την εποχή του Εθνικοσοσιαλισμού στη Γερμανία είναι μια δύσκολη υπόθεση. Έχει σημειωθεί πρόοδος ωστόσο τα αποτελέσματα δεν είναι θεαματικά.

Την ερχόμενη Δευτέρα διοργανώνεται στο Βερολίνο μια ειδική ημερίδα με αφορμή τη συμπλήρωση 20 χρόνων από τότε που υιοθετήθηκαν οι Αρχές της Ουάσινγκτον. Πρόκειται για μια συμφωνία την οποία υπέγραψαν 44 χώρες το 1998. Βάσει της συμφωνίας, δημόσια μουσεία υποχρεούνται να επιστρέψουν κλεμμένους καλλιτεχνικούς θησαυρούς από την περίοδο του Εθνικοσοσιαλισμού και να βρουν λύσεις για τους κληρονόμους των θυμάτων. Πρόκειται πάντως για μια διακήρυξη αυτοδέσμευσης, η οποία δεν ισχύει για τις ιδιωτικές συλλογές.

«Το καθήκον είναι πρωτίστως ηθικό. Εμείς εκπροσωπούμε πλέον μια γενιά, η οποία δεν έχει άμεση σχέση ωστόσο έχουμε μια ευθύνη για αυτά που έκαναν οι προηγούμενες γενιές. Πρόκειται πραγματικά για μια ηθική υποχρέωση» δηλώνει ο Χάρτμουτ Έμπινγκ, εκπρόσωπος για θέματα Πολιτισμού του κόμματος των Φιλελευθέρων.

Και η αλήθεια είναι πως υπάρχουν θετικά παραδείγματα. Το μουσείο Μπεργγκρύν παρουσιάζει μια έκθεση με έργα των Πικάσο, Κλέε, Μπρακ, Ματίς. Ειδικό εξέτασαν 135 έργα από το 2015 μέχρι το 2018 που ανήκαν στον Εβραίο συλλέκτη Χάιντς Μπεργγκρύν και τα οποία αποκτήθηκαν πριν από το 1945. Σήμερα βρίσκονται στην κατοχή του Ιδρύματος για την Πρωσική Πολιτιστική Κληρονομιά.

Το ταμπού των αποικιών

Ο Χέρμαν Πάρτσινγκερ, πρόεδρος του Ιδρύματος, δηλώνει πως το μουσείο εργάζεται με ακρίβεια και συνέπεια και τα τελευταία χρόνια επέστρεψε 350 κλεμμένα έργα.

«Για κάθε μουσείο είναι φυσικά μια απώλεια όταν επιστρέφει κάτι. Αλλά θα το πω ξεκάθαρα: δεν θέλουμε κλεμμένα έργα, έργα που αφαιρέθηκαν παράνομα. Φυσικά προσπαθούμε να συμφωνήσουμε με τους κληρονόμους εάν μπορούμε να το κρατήσουμε ως δάνειο ή εάν μπορούμε να το αγοράσουμε. Κάποιες φορές τα καταφέρνουμε άλλες πάλι όχι, αλλά αυτό το αποφασίζουν οι κληρονόμοι που έχουν τα δικαιώματα».

Μπορεί το Ίδρυμα για την Πρωσική Πολιτιστική Κληρονομιά να εργάζεται κατά τρόπο άψογο ωστόσο ο Ρόλαντ Λάουντερ από το Παγκόσμιο Εβραϊκό Συμβούλιο επιρρίπτει στα γερμανικά μουσεία ότι ολιγωρούν και φέρουν προσκόμματα στην κατάρτιση ψηφιακών καταλόγων με απολεσθέντα έργα.

Ωστόσο η συζήτηση για τα κλεμμένα έργα από την περίοδο του Εθνικοσοσιαλισμού έχει ξεκινήσει εδώ και χρόνια. Οι μεγαλύτερες δυσκολίες στη Γερμανία αλλά και στην Ευρώπη γενικότερα καταγράφονται σε έργα που εκλάπησαν από τις αποικίες. Η Γερμανία έχασε τις αποικίες της στην Αφρική, την Ασία και τον Ειρηνικό το 1919 με τη Συνθήκη των Βερσαλλιών. Κι εκεί η συζήτηση βρίσκεται ακόμα σε εμβρυακό στάδιο.

Κρίστοφ Χάσελμπαχ / Μαρία Ρηγούτσου

Πηγή: [dw.com](https://www.dw.com)